



REGIJA POGODNA ZA ULAGANJE

Kroz EU projekt "Razvoj investicijskog okruženja" Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, Međimurska županija je 2011. uspješno prošla **napredni program certifikacije regija za ulaganja** čiji je cilj pružanje pomoći potencijalnim ulagačima, što uključuje „one-stop-service-center“ koji na proaktivan način podržava pokretanje novih projekata. Pored toga, program uključuje **post-investicijsku podršku** čiji je cilj pružiti povratne informacije o preprekama s kojim se suočavaju novi ulagači, te u konačnici, njihovo uklanjanje. Ovo je ujedno i nastavak prethodne faze Programa certificiranja regija za ulaganja kojim je Međimurska županija 2006. certificirana kao „Regija pogodna za ulaganje“, čime je garantirano ispunjenje svih kriterija u pogledu visoke razine kvalitete ljudskih kapaciteta, raspoloživog zemljišta i marketinga za stručno privlačenje i pružanje podrške stranim investitorima.

Prema istraživanju konkurentnosti gospodarstva 2010. Nacionalnog vijeća za konkurentnost (NVK) i Programa Ujedinjenih naroda za Razvoj (UNDP) 21 hrvatske županije i 3 glavne regije, Međimurska županija zauzima visoko **4. mjesto** među županijama, a Sjeverozapadna Hrvatska u kojoj je i Međimurska županija zauzima vodeće mjesto na listi konkurentnosti u Hrvatskoj.

FDI magazine, koji je pokrenuo ugledni poslovni dnevnik The Financial Times, proveo je natječaj Europski gradovi/regije budućnosti 2010./2011 kojim je izvršena procjena pokazatelja od gospodarskog potencijala i ljudskih resursa, do kvalitete života i promocije izravnih stranih ulaganja. Međimurska županija zauzela je **treće mjesto među malim europskim regijama, četvrto među južneuropejskim regijama te trinaesto ukupno u konkurenciji 142 regije**. Značajka po kojoj smo rangirani ovako visoko je strategija promocije izravnih stranih ulaganja, što je potvrda da su kontinuirana zajednička zalaganja županijskih institucija posljednjih godina prepoznata na europskoj razini.

SWOT ANALIZA

Snage

- Kontinuiran rast i razvoj grupe MSP koji ostvaruju visoki udjel dodane nove vrijednosti, koji su konkurentni i izvozno orijentirani (posebno u metaloprerađivačkoj industriji), ulažu u razvoj te vežu uz sebe velik broj kooperanata
- Snažna tradicija obrtništva
- Graditeljstvo koje uz tradiciju i kapacitete ima strategiju razvoja
- Prisutnost brojnih stranih kompanija kao važnog faktora privlačenja FDI ali i ukupnog gospodarskog razvoja
- Konkurentnost na nacionalnoj i međunarodnoj razini na visokom nivou
- Povoljni uvjeti za razvoj ICT sektora (povoljno poslovno okruženje u smislu postojanja MEV-a, TIC-a, MIT-a), velik udio građana koji koristi moderne tehnologije, dostupnost visokog obrazovanja iz područja računarstva
- Tehnološko-inovacijski centar Međimurje i inkubator koji za cilj ima tehnološki razvitak regije
- Dobra suradnja sa susjednim državama – razmjena informacija, zajedničko vođenje razvojnih projekata, susreti poduzetnika, zajednički nastupi na sajmovima i
- Postojanje velikog broja gospodarskih zona (oko 40 zona od kojih je 13 popunjeno, a ostale su spremne za ulaganje)
- Potporne institucije koje svojom ekspertizom, savjetničkim uslugama i projektima potpomažu razvoj malih i srednjih poduzeća – REDEA, TIC s inkubatorom, Čakra, Menea, HGK, HOK, te ostale županijske službe

Prilike

- Osnaživanje razvoja MSP i velikih tvrtki kroz: umrežavanje poduzetnika, razvoj ljudskih resursa, razvoj tehnološke i poduzetničke infrastrukture, inovacije, razvoj novih proizvoda, jačanje uloge TIC- i MEV-a, poboljšanje uvjeta za privlačenje stranih investicija, projekte financirane iz EU fondova i drugih međunarodnih izvora
- Prekograničnu suradnju iskoristiti za financiranje i razvoj gospodarskih projekata te privlačenje stranih investicija
- Povećanje izvoznog potencijala
- Razvoj rastuće kulture inovacija i kreativnosti kao prilika za komercijalizaciju inovacija i osnivanje novih tvrtki temeljenih na visokim tehnologijama
- Razvoj klastera okupljenih oko vodećih poduzeća
- Poticanje razvoja novih poslovnih usluga radi potpore novoosnovanim poduzećima, inovatorima i visokotehnološkim tvrtkama
- Promicanje i poticanje snažnijeg povezivanja između poslovnih subjekata i razvojnih institucija kako bi se omogućila razmjena ideja i povećale mogućnosti financiranja
- Razvojem Poslovnog parka Međimurje omogućava se razvoj sektora temeljenih na novim tehnologijama, kao i sektora u razvoju – ICT, nanotehnologija, energetika, logistika i poslovne usluge
- Mogućnosti za financiranje na nacionalnoj i međunarodnoj razini

Slabosti

- Nepovoljna gospodarska struktura - značajan udio zastarjelih, niskoakumulativnih, radno-intenzivnih industrija (tekstilna i obućarska)
- Povećanje stope propadanja poslovnih subjekata i povećanje stope nezaposlenosti i „Razdrobljenost“ gospodarstva, individualizacija poduzetnika i nedostatak programa za povezivanje i umrežavanje MSP
- Nedovoljna suradnja gospodarstva s visokoškolskim i istraživačkim institucijama
- Nepripremljenost poduzetnika za ulazak RH u EU
- Porast parafiskalnih nameta u nekim JLS
- Najniže plaće u gospodarstvu u usporedbi s drugim HR županijama
- Niska produktivnost rada u odnosu na druge županije iste ili slične razine konkurentnosti
- Velik broj nezaposlenih niske razine obrazovanja s lošom perspektivom zapošljavanja
- Gospodarske zone su pretežno male površine i nisu prikladne za velike investitore.
- Niski koeficijent izgrađenosti u poslovnim zonama

Prijetnje

- Konkurencija u poljoprivredi i proizvodnji hrane i u tradicionalnim industrijama (tekstilna i obućarska) iz EU, Kine i drugih zemalja
- Brzi razvoj novih tehnologija, menadžmenta i organizacije u svijetu, za čije su praćenje i uvođenje potrebna stalna i velika ulaganja
- Konkurencija iz drugih zemalja s izdašnjim državnim potporama za izvoznike (nakon pristupanja EU)
- Otežan pristup izvorima financiranja
- Nedovoljno brz proces kvalitetne organizacije katastra i zemljišnih knjiga – nemogućnost prihvatanja investicija
- Konkurencija u vidu privlačenja investicija u sklopu poslovnih/gospodarskih zona u drugim županijama
- Konkurencija u vidu inovacijskih i tehnoloških kompetencija u susjednim županijama, gradu Zagrebu te obližnjim regijama susjednih zemalja

Izvor: Razvojna strategija Međimurske županije 2011. – 2013.

OPĆENITO

Međimurska županija površine **730 km²** smještena je na krajnjem sjeveru Republike Hrvatske između rijeka Mure i Drave.

Najznačajniji čimbenici koji određuju gospodarstvo i razvoj Međimurja su zemljopisni položaj, prirodni resursi i stanovništvo. Tijekom 2013. godine, u Međimurju je poslovalo 2.417 poslovnih subjekata, od čega 52 velikih i srednjih, te 2.365 malih poduzeća. **BDP per capita za 2011. je iznosio 8.171€**, a stopa registrirane nezaposlenosti u 2013. godini 17,1%. Vizija razvoja Županije glasi:

„Međimurje, županija snažnog poduzetništva zasnovanog na znanju i inovacijama, očuvane prirodne i kulturne baštine te visoke kvalitete življenja.“

ZEMLJOPISNI POLOŽAJ I INFRASTRUKTURA

Geoprometni položaj na krajnjem sjevernom dijelu Republike Hrvatske, na tromeđi s Mađarskom i Slovenijom i relativno malo udaljenost od Austrije, jedna je od najvećih prednosti Međimurja, poglavito za razmjenu roba i usluga.

Cestovna udaljenost od nekih europskih središta

Zagreb	85 km
Rijeka	270 km
Ljubljana	178 km
Beč	283 km
Graz	147 km
Budimpešta	259 km
Munchen	532 km
Sarajevo	512 km
Bratislava	327 km

Auto-cesta koja u dužini od 20 km prolazi Međimurjem, dio je međunarodnog cestovnog pravca Budimpešta–Rijeka s velikim značajem za transport robe i pružanje usluga u Zagrebu kao najvećem tržištu, ali i za razmjenu dobara s drugim regijama.



Ujedno pruža mogućnost i bržeg povezivanja s glavnim gradom, što pridonosi gospodarskom razvoju ovog područja. Pored primarnog pravca Goričan – Rijeka značajan je i prometni pravac u smjeru istok–zapad, od čvora auto-ceste Sveti Križ do graničnog prijelaza Trnovec koji je isključivo tranzitnog karaktera.

Pokrivenost infrastrukturna

pitka voda	98,5 %
električna energija	98%
plin	98%
telekomunikacije	90%
širokopojasni Internet	90%
mobilna mreža	98%

Izvor: Prostorni plan MŽ

Željeznička pruga Kotoriba – Čakovec, jedna od prvih željezničkih pruga u zemlji (1857.), danas je glavni magistralni pravac Srednje i Istočne Europe prema sjevernojadranskim lukama. U Čakovcu je željezničko raskrižje pravaca prema Varaždinu, Zagrebu i Sloveniji (Pragerskom), pravca prema M. Središću i Republici Sloveniji (Lendava). Željeznička pruga Čakovec - Varaždin - Zagreb je pruga I. reda koja uglavnom bilježi veliki putnički promet.

STANOVNIŠTVO

U Međimurju u 3 grada i 22 općine živi 113.804 stanovnika. Gustoća naseljenosti od 156,73 stanovnika/km² dvostruko je veća od gustoće naseljenosti za Republiku Hrvatsku.

Procjena stanovništva prema dobnim skupinama i spolu

Dobna skupina	muškarci	žene	ukupno
0-14	8,49 %	8,00 %	16,49 %
15-64	34,99 %	33,19 %	68,18 %
65 i više	5,80 %	9,62 %	15,42 %
ukupno	49,20 %	50,80 %	100,00 %

Izvor: Međimurska županija u brojkama 2012.

OBRAZOVANJE

Dobro razvijena teritorijalna mreža škola te dostupnost visokoškolskog obrazovanja omogućuju kontinuirano osposobljavanje i školovanje koje ide u korak s gospodarskim i tehničkim napretkom.

Ustanove	Broj ustanova	Broj djece/učenika/studenata	Broj zaposlenih
Predškolski odgoj	27	2.840	415
Osnovno školstvo	31	10.378	1.096
Srednje školstvo	7	4.413	421
Visoko školstvo	2	1.172	105

Izvor: Međimurska županija u brojkama 2012.

U skladu sa strategijom razvoja visokog obrazovanja na području Međimurske županije, a i gospodarstva, od 2008. s radom je započelo Međimursko veleučilište u Čakovcu sa stručnim studijima Računarstvo, Menadžment turizma i sporta i Održivi razvoj.

Broj osoba koje su završile visokoškolsko obrazovanje 2010.

Upisani studenti	3.575
Studenti koji su diplomirali	820
Magistri, magistri znanosti i sveučilišni specijalisti	15
Doktori znanosti	10

Izvor: Međimurska županija u brojkama 2012.



GOSPODARSKA STRUKTURA

Najveći udio u ukupnom broju od 2.417 registriranih tvrtki zauzima djelatnost trgovine s 23,96%. Zatim slijedi prerađivačka industrija s udjelom od 20,40%. Građevinarstvo zauzima posebno mjesto među djelatnostima važnim za gospodarski razvoj i na trećem je mjestu s udjelom od 13,78%. Iz strukture je vidljivo da su vodeće djelatnosti orijentirane na proizvodnju i potrošnju roba i usluga. Također, visoka zastupljenost stručnih, znanstvenih i tehničkih djelatnosti u Međimurskoj županiji korisnicima može pružiti visok stupanj stručnog znanja i vještina.

Pored trgovine, industrije i građevinarstva, u gospodarstvu Međimurja važno mjesto pripada malim i srednjim poduzećima koja su zastupljena u cijeloj županiji. Zasnovana na obiteljskoj tradiciji malog obrta, karakteriziraju ih pokretljivost, prilagodljivost, financijska efikasnost, ekonomičnost i profitabilnost.

Opis	XII.2013.
Broj tvrtki	2.417
Ukupni prihodi	10.829.278.000 kn
Ukupni rashodi	10.437.235.000 kn
Razlika ukupnih prihoda i ukupnih rashoda	392.043.000 kn
Izvoz	3.172.304.000 kn
Uvoz	2.484.507.000 kn
Saldo VTR	687.797.000 kn
Broj zaposlenih	24.080
Prosječna neto plaća	3.835 kn

Izvor: Informacije o stanju i kretanjima gospodarstva Međimurske županije 2013

Tijekom 2013. godine, međimurski poduzetnici ostvarili su prihode u iznosu od 10.829.278.000 kn. U istom periodu ostvareni su rashodi u iznosu od 10.437.235.000 kn. Kako su ostvareni veći prihodi u odnosu na rashode, ostvarena je pozitivna razlika u iznosu od 392.043.000 kn. Pozitivan saldo računa dobiti i gubitka tvrtki temelji se kako na ekonomičnom poslovanju, tako i orijentiranosti na strana tržišta. Međimurske tvrtke izvezno su orijentirane, što potvrđuje činjenica da je ostvaren pozitivan saldo vanjskotrgovinske razmjene u iznosu od 687.797.000 kn.

Od 1.331 aktivnih obrtnika krajem 2013., prema djelatnostima kojima se bave, 57,7% obrtnika se bavi proizvodnim obrtništvom i građevinarstvom i to najviše proizvodnjom proizvoda od metala, drveta te proizvodnjom tekstila.

Početak 2011. donesena je **Razvojna strategija Međimurske županije 2011.-2013.**, planski dokument čija je osnovna svrha usmjeravanje razvojnih procesa u županiji s ciljem da se osiguraju uvjeti za održivi rast i razvoj te da se u konačnici postigne viša kvaliteta života svih stanovnika. Trenutno je u fazi izrade Razvojna strategija Međimurske županije do 2020.

METALSKA INDUSTRIJA I GRADITELJSTVO

Jedna od najsnažnijih i najstarijih gospodarskih grana ovoga područja danas obuhvaća proizvodnju lijevanog željeza, metalnih konstrukcija, ambalaže, kotlova, alata, industrijske opreme (regali, konzole, postolja, ormari), proizvoda od kovanog željeza, željezničkih vagona te strojeva, aparata i uređaja raznih namjena (za poljoprivredu, prehrambenu i tekstilnu industriju, stambeno-komunalno opremanje, informatiku, zaštitu okoliša i dr.)

Također, metalurška industrija vrši i niz usluga iz svoje domene, od montaže raznih metalnih konstrukcija, postrojenja, cjevovoda, preko zavarivanja, bravarskih poslova i tekućeg održavanja, do projektiranja, kontrole kvalitete, strojarskih i elektro-ispitivanja te osposobljavanja i testiranja stručnih djelatnika

Graditeljstvo je razmjerno razvijena gospodarska grana, čija djelatnost obuhvaća poslove visokogradnje, niskogradnje, hidro-gradnje kao i sve vrste instalacijskih i završnih radova.

POLJOPRIVREDA

Poljoprivreda je za Međimurje jedna od najvažnijih grana privredivanja zbog gospodarskog, ali i socijalnog i tradicijskog značaja. Najveći dio čine obiteljska poljoprivredna gospodarstva.

Klimatski uvjeti, povoljan položaj i odnos brežuljkastog i ravničarskog dijela te dostupnost i obilnost vode, prirodni su preduvjeti koji omogućavaju razvoj raznovrsne poljoprivredne proizvodnje i postizanje visokih prinosa. Prirodni uvjeti osobito pogoduju proizvodnji kukuruza i krumpira, industrijskog bilja, žitarica i povrća, visokokvalitetnih sorti grožđa i voća.

OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE

Posljednjih nekoliko desetljeća javlja se potreba za povećanjem korištenja energije iz obnovljivih izvora energije. Premda je zastupljenost takve vrste energije u svijetu samo 1% cjelokupne proizvodnje, obnovljivi izvori energije imaju značajnu ulogu u smanjenju emisije ugljičnog dioksida (CO₂) i ostalih stakleničkih plinova što je podjednako važan cilj na razini EU i za RH.

Temeljem postojanja iznimnih potencijala iskorištavanja energije obnovljivih izvora energije kao što su vjetar, geotermalne vode, biodizel, biomasa, bioplina i dr. u Međimurju djeluje energetska agencija MENE A s ciljem promicanja i podizanja svijesti o ulozi obnovljivih energetske izvora i učinkovitosti uporabe energije kako bi se pridonijelo održivom razvitku gospodarstva i održivom energetsom razvitku.

ZAPOSLENOST I NEZAPOSLENOST

Ukupan broj zaposlenih iznosi 24.080 s prosječnom neto plaćom u iznosu od 3.835 kn. Najviše djelatnika zaposleno je u malim tvrtkama i to 55,5%. U srednjim tvrtkama zaposleno je 30,1% djelatnika, dok je u velikim tvrtkama zaposleno 17,3% djelatnika.

Djelatnost	Broj tvrtki	Broj zaposlenih	Udio u ukupnom br. zaposlenih
C Prerađivačka industrija	493	13.610	56,52%
F Građevinarstvo	333	2.783	11,56%
G Trgovina na veliko i na malo	579	2.824	11,73%
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	251	736	3,06%
I Djelatnosti pružanja smještaja te prip. i uslu. hrane	137	729	3,03%
H Prijevoz i skladištenje	96	819	3,40%
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	93	523	2,17%
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda	18	432	1,79%
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	47	357	1,48%
J Informacije i komunikacije	84	325	1,35%
P Obrazovanje	30	199	0,83%
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	22	80	0,33%
S Ostale uslužne djelatnosti	107	268	1,11%
D Opskrba el.energijom, plinom i parom	39	105	0,44%
R Umjetnost, zabava i rekreacija	19	212	0,88%
L Poslovanje nekretnina	44	49	0,20%
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	21	27	0,11%
O Javna uprava i obrana; obvezno soc. osiguranje	2	1	0,00%
B Ostalo rudarstvo i vađenje	1	1	0,00%
Ukupno	2.417	24.080	100,00%

Izvor: Informacije o stanju i kretanjima gospodarstva Međimurske županije 2013

Iako se najviše tvrtki u Županiji bavi trgovinom, u toj djelatnosti zaposleno je 11,73% djelatnika. Najviše djelatnika zaposleno je u prerađivačkoj industriji i to 56,52%. U građevinarstvu je zaposleno 11,56% djelatnika. Tri vodeće grane djelatnosti zapošljavaju 79,81 % djelatnika.

Nezaposlene osobe prema razini obrazovanja u Međimurskoj županiji		
	Ukupno	Udio u %
	7833	100,00
Niska	2750	35,11
Srednja	4399	56,16
Viša i visoka	684	8,73

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje 31.12.2013.

Prema strukturi najviše nezaposlenih osoba je s srednjom stručnom spremom i to 56,16%. U ukupnom broju nezaposlenih osoba 8,73% osoba je s višom i visokom stručnom spremom.

PLAĆE

Najviša prosječna neto plaća po zaposlenom ostvarena je u srednjim tvrtkama u iznosu od 4.577 kn. U malim tvrtkama, gdje je zaposlen najveći broj djelatnika, ostvarena je najniža prosječna neto plaća u iznosu od 3.370 kn.

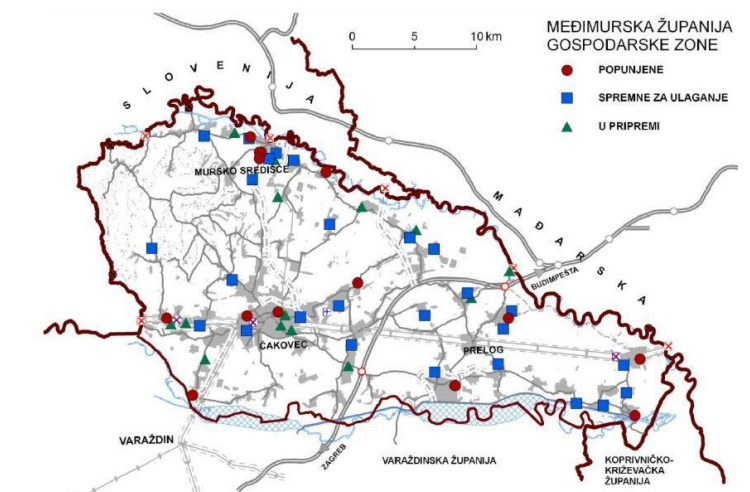
Opis	Tvrtke			Ukupno
	Velike	Srednje	Male	
Prosječna neto plaća po zaposlenom u kn	4.080	4.577	3.370	3.835

Izvor: Informacije o stanju i kretanjima gospodarstva Međimurske županije 2013.

Najviša prosječna neto plaća u iznosu od 5.424 kn ostvarena je u djelatnosti opskrba el. energijom, plinom i parom, dok je najniža prosječna neto plaća u iznosu od 1.600 kn ostvarena u području rudarstva i vađenja.

GOSPODARSKE ZONE

Trenutno su u funkciji 43 zone od ukupno 60 osnovanih. Popunjeno je 16 zona, a 27 je spremno za ulaganje.



Izvor: Stanje u gospodarskim zonama Međimurske županije u 2012. godini

Tri zone, pošto su površinom veće od 50 ha, smatraju se strateški važnima: Poslovni park Međimurje, Privredna zona Nedelišće i Središnja gospodarska zona Međimurje. U zoni Poslovni park Međimurje od ukupne veličine 78 ha, 70,5 ha predviđeno je za greenfield ulaganja, a preostali dio namijenjen je Centru znanja, gdje su već smještene potporne, razvojne i obrazovne institucije.

EU PROJEKTI

Ukupan broj realiziranih projekata i projekata koji su u tijeku na području Međimurske županije je 148, ukupne vrijednosti u visini od 53.006.554,76€. Pritom su sufinancirani sredstvima EU-e i iz drugih međunarodnih izvora u iznosu od 30.388.411,22€. U prekograničnim programima (razdoblje 2005-2012.) ukupno je provedeno 76 projekata prekogranične suradnje ukupne vrijednosti 26.665.226,54 €.